

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

List Izhaja od oktobra 1947 kot teknik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Je gorenjskemu »turističnemu sodu« izbito dno?

Leto dni bo tega, ko smo v našem časniku pisali o precej razdrobljenih sredstvih za turistična vlaganja na Gorenjskem. Takrat smo opozorili, da zapiranje za zidove, občinske meje idet, več škodi kot koristi razvoju turizma oziroma turističnih objektov na Gorenjskem. Prav ta zaprostost oziroma ozkost povzročata, da turistični razvojni programi posameznih gorenjskih področij visijo v zraku in čakajo na lepe čase.

Precejšnja razdrobljenost se je še do pred kratkim kazala pri odnosu občinskih skupščin do tega skupnega vprašanja. Gorenjska turistična zveza s turističnimi društvami je večkrat opozarjala na sila ozko pojmovanje turističnih in drugih organizacij na gorenjski turistični razvoju.

Danes o tem ne pišemo ponovno zato, da bi bili plat zvona turizmu na Gorenjskem. Gre za povsem drug dogodek. Kaže, da je bilo pred kratkim delu gorenjskega »turistič-

nega soda« izbito dno. V mislih imamo članek, objavljen v četrtekovi številki našega časnika, ki govorí o razcvetu turističnih objektov v Kranjski gori. Jeseniška občinska skupščina, turistične in gospodarske organizacije v občini so se pred kratkim odločile, da z druženimi sredstvi začno graditi II. fazo turističnih objektov v Kranjski gori.

Predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Žvan je v ponedeljek sklical o tem tiskovno konferenco. Udeležili so se je predstavniki republike, poslanci in časnikarji. Iz izvajanja tovariša Žvana in ostalih, ki so posegli v razpravo, lahko ugotovimo, da je Gorenjska postala zadnje čase vse bolj turistično zanimiva — predvsem za tuje goste (Italijane, Avstrije, Nemce). Podatki kažejo, da so vsi objekti v zimski sezoni preobremenjeni.

To im izredni pogoji za

razvoj turizma v tem delu pa so spodbudili gospodarske in turistične organizacije ter občinsko skupščino, da so se odločili za ta skupen korak.

Pa ne le v jeseniški, tudi v radovljški občini so ta minuli teden tekle podobne razprave. Trenutno so programi v zgornjem delu Gorenjske zelo spodbudni in napovedujejo dobršo mero optimizma na področju turističnega razvoja. Pri tem moramo posebej poudariti, da ne gre le za uresničevanje tolikokrat poudarjene potrebe, marveč za spoznanje, da so končno tisti, ki bi od takega razvoja imeli lahko največ koristi, spregledali in se dejansko zavzeli zanj: in to ne le z besedami in skepi, marveč z načrtimi vlaganjami.

Kaže torej, da je končno le prišlo do preobrata, ki bo prav gotovo tudi širšo družbeno skupnost opozoril na turistično-ekonomske zaloge na Gorenjskem.

A. Žalar

Znižane cene zimski konfekciji!

BLAGOVNICA KOKRA KRAJN SPOROČA KUPCEM, DA LAHKO KUPIJO KVALITETNE ŽENSKE IN MOSKE ZIMSKE PLASCE PO

25 — 50% znižanih cenah

ženski plašč	stara cena 425,00 N din
ženski plašč	nova cena 180,00 N din
ženski plašč	stara cena 425,00 N din
ženski plašč	nova cena 220,00 N din
ženski plašč imitacija krvna	stara cena 780,00 N din
ženski plašč imitacija krvna	nova cena 560,00 N din
ženski plašč imitacija krvna	stara cena 600,00 N din
	nova cena 450,00 N din

IZKORISTITE UGODEN NAKUP!

Za obisk
se priporoča
KOKRA —
Blagovnica

Obisk iz italijanskega mesta Collegno

Kranj, 4. novembra — Danes so obiskali Kranj predstavniki mestnega sveta in člani študentske mladine iz italijanskega mesta Collegno. Obisku je botrovalo oktobrsko posvetovanje predstavnikov mednarodne organizacije FMVJ v Pragi, kjer so razpravljali o temi Evropa komun. Na tem posvetovanju je predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar kot član izvršnega sveta te organizacije predaval o vlogi občine v našem samoupravnem sistemu in sistemu samoupravljanja v delovnih organizacijah.

Zupan italijanskega mesta Collegno (mesto leži blizu Turina in ima okrog 40 tisoč prebivalcev) Ruggero Bertotti se je na tem posvetovanju zelo zanimal za značilnosti našega samoupravnega sistema. Takrat je tudi izrazil željo, da bi se podrobnejše seznanil o njem.

A. Ž.

Očiščene in zmrznjene morske ribe

v prodajalnah

Kranj

V Radovljici zahtevajo utemeljitev za gradnjo kliničnih bolnišnic

Na dnevnem redu se je obeh zborov radovljške občinske skupščine (bila je minule sredo) sicer niso razpravljali o sofinanciranju gradnje ljubljanskih kliničnih bolnišnic, vendar je predsednik skupščine uvodoma seznanil odbornike o razpravi na seji obeh zborov kranjske skupščine.

Podobno kot v Kranju je bilo tod zastavljeno vprašanje, ali je res, da je v Sloveniji dovolj zmogljivosti; kot menda zatrjujejo nekateri zdravstveni delavec. Prav tako je bilo sproženo vprašanje, kaj bo po izgradnji ljubljanskih kliničnih bolnišnic z bolnišnicami na Gorenjskem? Ker na vprašanju na seji ni bilo odgovora, so odborniki sklenili, da radovljška ob-

A. Ž.

Vlado Erjavšek — novi predsednik izdajateljskega sveta Glasa

Na sestanku predsednikov občinskih konferenc SZDL na Gorenjsko v preteklem tednu so izvolili tudi novi izdajateljski svet Glasa, ki mu predseduje Vlado Erjavšek iz Tržiča. V izdajateljskem svetu so: Ciril Jelovšek, Slavko Kalan, Janez Varl, Jože Vidic, Slavko Svetelj, Jože Konc in Igor Janhar.

Kratkoročni akcijski program

Otroško varstvo, osebni dohodki, življenjski stroški

Predlog predsedstva kranjskega sindikata — Pri vsem pa gre za objektivnost in strpnost

Na podlagi razprav in akcijskih programov, ki so jih v kranjski občini izdelale vse občinske družbenopolitične organizacije, razen tega pa ga je na predzadnji seji sprejela tudi občinska skupščina, je bilo pred kratkim izdelano prečiščeno besedilo programa. V dokončnem dolgoročnem akcijskem programu so namreč upoštevane vse priporabe, priporočila in mnenja, ki so jih posamezne organizacije dale na osnutek akcijskega programa.

Na večini dosedanjih razprav o akcijskem programu družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine pri razvijanju sistema družbeno-ekonomskih in političnih odnosov v občini, ki izhaja iz smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK zveze komunistov Jugoslavije, resolucije 10. plenarne seje CK ZKJ in drugih dokumentov, je bilo poudarjeno, da je dolgoročni program v občini treba konkretnizirati oziroma narediti kratkoročni akcijski program. To pomeni, da bi bilo treba narediti nekakšen prioriteten red najpomembnejših akcij oziroma nalog ter vprašanj, ki bi jih bilo treba začeti reševati.

Prav o slednjem je pred kratkim razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju. Čeprav bo o predlogih oziroma vprašanjih, za katere so menili člani predsedstva, da bi jih bilo treba začeti čimprej obravnavati, razpravljali še širši sestav občinskega sindikalnega sveta (razen tega bodo podobno storile tudi druge družbenopolitične organizacije v občini), pa vseeno kaže, da bodo v kratkoročni program zajeta prav tista vprašanja, za katera v kranjski občini že dlje ugotavljajo, da so problematična.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta meni, da bi bilo prvenstveno treba obravnavati otroško varstvo, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje s posebnim poudarkom na trošenje sredstev, izobraževanje, obveščanje, osebne dohodke in življenjske stroške, spoštovanje družbenih dogоворov in še nekatera druga. Pričakujemo lahko, da se bodo podobno

odločile tudi druge družbenopolitične organizacije, vendar bodo v kratkoročni program prav gotovo zajeta tudi še nekatera druga vprašanja. Za vprašanja oziroma probleme in naloge, ki jih predlaga sindikat, pa se bo le-ta tudi zavzemal tako to kot tudi prihodnje leto.

Ob kranjskem akcijskem programu (podobne programe pripravljajo oziroma so jih sprejeli tudi v drugih gorenjskih občinah), pa bi želeli opozoriti na dvoje objektivnih dejstev.

Vsi do sedaj sprejeti akcijski programi so povečini dolgoročni in bo njihovo uresničevanje potekalo prav gotovo dlje časa. Zaradi dejanskega (ne kampanjskega) reševanja posameznih problemov pa ti programi terjajo konkretizacijo oziroma izdelavo kratkoročnih programov.

Drugo, kar je pomembnejše, pa je, da bi bilo ne-

pravilno in neobjektivno pričakovati, da bo vrsta vprašanj rešenih naenkrat. Tudi kratkoročni programi bodo namreč pokazali, da z nekaterimi vprašanjami dosedanje stare prakse v našem družbenem življenju ni mogoče prelomiti čez noč. Tu se bo prav gotovo odprla celo vrsta neznanih vprašanj, ki bodo terjala dalje in poglobljene analize in seveda tudi nekaj več časa. Zakaj?

Res je, da naša dosedanja družbena praksa in samoupravna pot kažeta na vrsto nepravilnosti, vendar bi zahajanje v skrajnosti pri reševanju le-teh lahko prav tako pomenilo kampanjo in veliko škodo. Vsekakor sta zaledavost in reševanje »čez noč« lahko nevarna. To pa ni namen akcijskih programov. Gre namreč za temeljito in sistematsko reševanje nepravilnosti, kar pa tudi terja dolžen čas in strpnost.

A. Žalar

Čistilko — kurirko

za nekaj ur dnevno
in

uličnega prodajalca — kolportera

zaposlimo takoj. Prednost imajo oni, ki imajo stanovanje v Kranju. Ponudbe sprejema podružnica CP-DELO Kranj

48 novih članov ZK v Kamniku

Na eni izmed zadnjih sej občinske konference ZK v Kamniku so med drugim ugotavljal, da je vse prema-lo mladih članov v Zvezi komunistov. Takrat so tudi kritično pripominjali, da komunisti ne znajo najti stika z mladimi in da vse preveč podcenjujoče gledajo na mladino oziroma mlajšo generacijo nasploh. Ko smo se pred dnevi pogovarjali s sekretarjem občinskega komiteja ZK v Kamniku Jožetom Štemom, smo iz njegove besed lahko razbrali, da je kritika, izrečena na zadnji seji konference ZK v Kamniku, zategla.

»V vseh razpravah o nalo-

gah komunistov smo postavljali v ospredje vprašanje pomlajevanja Zveze komunistov. Čeprav so bile naše razprave večkrat preveč načelne, pa smo v zadnjem času začeli opažati zamiranje mladih za vstop v Zvezo komunistov. Že spomladi smo sprejeli 22 novih članov, večinoma študentov in dijakov. Takrat smo tudi ustanovili aktiv mladih komunistov in to predvsem z namenom, da idejno politično usposabljajo nove člane ZK in jih skušajo vključiti v družbenopolitično delovanje.«

MED ZAPOSLENIMI ZELO MALO KOMUNISTOV

Prejšnji mesec pa so v Kamniku sprejeli 26 novih članov — iz vrst delavske mladine in srednje strokovnega kadra. Kaj je ugotovil občinski komite v svojem akcijskem programu vključevanja mladih v ZK?

»Ko smo preučevali program vključevanja mladine v vrste ZK, smo ugotovili velike rezerve glede na strukturo zaposlenih. Več delovnih organizacij ima zelo malo komunistov v primerjavi s številom zaposlenih. Število zaposlenih in odnos članov ZK se v kamniškem gospodarstvu giblje med 3 in 10 odstotki, v družbenih službah pa je to razmerje od 4 do 18 odstotkov. Zanimivi so tudi podatki, da smo imeli v Kamniku do zadnjega sprejemanja v ZK le 33 komunistov, ki so bili mlajši od 25 let. Leta 1966 smo sprejeli le 4 nove člane, lani pa šest, med tem ko je letos bistveno drugače.«

»In kje lahko iščemo vzroke za takšen pozitiven preokret?«

»Odziv pri mladih je najbrž zaradi politične situacije, zlasti kar zadeva smernice, na drugi strani pa mladino vodi v ZK želja po opredelitev.«

Vili G.

Primer jeseniškega zdravnika

Tisti, ki so ga poznali, so zatrjevali, da ga politika ne briga. Se več; trdili so celo, da mu je kaj malo mar usoden domovine.

Pa je prišla novica o okupaciji Češkoslovaške. Globoko se je zamislil v tragedijo bratskega naroda.

Naslednji dan je bral v časopisu sklep predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ.

In tam je pisalo, da se bomo Jugoslovani uprli vsaki agresiji, pa naj pride od kjer-koli.

In če do tega res pride?

Kam potem?

Spomnil se je, da nima vojnega razporeda. Ni čakal, ni omahoval. Potkal je na vratu oddelka za narodno obrambo pri občinski skupščini in vprašal: »Tovariši, kaj mi ne zaupate. Zakaj nimam v vojaški knjižici vojnega razporeda? Kam naj grem, če bo...?«

Besede vojna si ni upal spregovoriti. Preveč sveži so spomini in grobovi zadnje vojne. In vsak dan ista poročila o žrtvah v Vietnemu,

Afriki in drugod po svetu. Na oddelku za narodno obrambo so mu dali vse podatke, ki jih je zahteval. Zdeleno se mu je, da se mu je kamen odvalil od srca, ko je zapančal stavbo občinske skupščine. Zadovoljno se je vrnil na svoje delovno mesto.

Bil je to jeseniški zdravnik in zlata izjema.

Veliko je tovarišev brez vojnega razporeda, a nihče drug v jeseniški občini ni vprašal, kam bo šel, če bo domovina v nevarnosti. Kje je njegovo mesto. Le zdravnik je zahteval pojasnilo.

Ob tem primeru sem se spomnil učinka vojaške vzgoje rezervnega starešinskega kadra.

Na Jesenicah 60 rezervnih oficirjev in podoficirjev lani ni prisostvovalo niti enemu predavanju. Zaradi tega se je letos 56 rezervistov zagovarjalo pred sodnikom za prekrške.

Sodnik za prekrške jeseniške občine je povedal, da lahko te starešine glede na zago-

vor razdelimo v tri skupine: Prvi so se zagovarjali, da niso dobili vabila oziroma poziva. Takšen zagovor so navajali predvsem rezervisti, ki stanujejo v barakah ali pa samskih domovih. Vabilo so namreč dobili brez povratnice, tako da je težko dokazati, ali je to res ali ne.

Drugi so se zagovarjali, da so obvestilo dobili, da pa niso vedeli, da je to tako pomembno in obvezno.

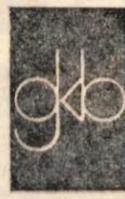
V tretji skupini so bili rezervisti, ki zaradi bolezni ali daljše odsotnosti opravičeno niso mogli priti na predavanja.

So pa tudi izjeme: neki rezervisti je sodniku dejal, da mu je vseeno, če mu takoj vzamejo čin. Pri tem je godrnjal, ker ga nadlegujejo z obvestili za vojaško vzgojo.

Morda bi bilo res dobro, da se temu rezervistu vzame »nadležnik« čin. Nehote pa se ob tem primeru človek spomini na zdravnika, ki ga je skrbelo, kje je njegovo mesto, če bo domovina v nevarnosti.

J. Vidic

Pri vsaki enoti
GORENJSKE
kreditne banke je

U S A N
mesec

žrebanje
NAVADNIH HRANILNIH VLOG
ki porastejo za 100.— ND

Mesečno dobi

10

srečnih izžrebancev
ROČNE URE DARWIL

Kamniške industrije dopusti niso prizadeli

Podatki o devetmesečnem gospodarjenju kamniških delovnih organizacij so marsikoga presenetili, vendar pa kamniški gospodarstveniki teh podatkov niso preveč s presenečenjem sprejeli, kajti takšno proizvodno rast so predvidevali. Za kakšno presenečenje torej gre? Že nekaj let je znano dejstvo, da naše delovne organizacije zaradi dopustov dosegajo v tretjem tromesečju slabše proizvodne rezultate. Toda kamniška industrija je s svojimi rezultati to dejstvo povsem ovrgla, kajti v devetih mesecih je povečala svojo proizvodnjo za 12,2 odstotka. Največjo proizvodnjo so zabeležili v tovarni kovnega orodja, v Titanu in v kamniški tovarni usnja.

Se boljši pa so izvozni rezultati kamniškega gospodarstva, saj je do konca septembra izvozilo za 37,8 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. To povečanje se v vrednostnem smislu kaže v 3,4 milijona dollarskem iztržku. Kot že vrsto let je Stol še vedno najmočnejši kamniški izvoznik — v septembru je presegel en milijon dolarjev izvoza. Dobre izvozne rezultate je dosegla tudi kamniška tovarna usnja, ki je od lani skoraj potrojila izvoz. Ob tem ne gre pozabiti drugega dejstva, da je skoraj celoten izvoz kamniškega gospodarstva usmerjen na konvertibilno tržišče, kjer je konkurenca prav gotovo večja kot na drugih tržiščih.

Takšni ugodni rezultati so seveda vplivali na to, da se brezposelnost v kamniški občini ni povečala, temveč se je povečalo število zaposlenih za 3,1 odstotka. Potrebe za odpiranje novih delovnih mest v kamniškem gospodarstvu se še kažejo, vendar vrsta kamniških delovnih organizacij ne more dobiti delavcev z ustrezno kvalifikacijo.

Vili G.

V jeseniški bolnišnici ne bodo plačevali nadur

13. aprila letos je kolektiv jeseniške bolnišnice prazoval 20-letnico delovanja te prepotrebne zdravstvene hiše. Če je po ljudskem izročilu številka 13 nesrečna, potem bo letos glede finančnega položaja jeseniške bolnišnice to kar držalo. 20 let bolnišnica ni poslovala z izgubo, čeprav je bilo že v zadnjih treh letih precej tesno. Periodični obračun za prvi devet mesecov letošnjega leta pa izkazuje »čudne stvari« kot je dejala tovarišica Dautovičeva, upravnica bolnišnice. Te »čudne stvari« pa je 19 milijonov \$ din poslovne izgube, pri tem pa ni nobenega upanja, da bi se izguba pokrila s sredstvi zunaj kolektiva. Iz sredstev rezervnega sklada bodo sicer krili izgubo v znesku 7,5 milijona \$ din, toda še vedno je vprašanje, kako pokriti ostalih 12 milijonov \$ din izgube.

O tem problemu je 29. oktobra razpravljal delavski svet bolnišnice. Uprava bolnišnice je delavskemu svetu predlagala sanacijski načrt, po katerem naj bi se zmanjšali osebni dohodki zaposlenih v znesku poslovne izgube.

Jesenika bolnišnica opravi 81 odstotkov zdravstvenih storitev pacientom z Gorenjsko. Letno se v jeseniški bolnišnici zdravi okrog 7000 občanov radovljiske in jeseniške občine, v specialističnih ambulantah pa poprečno letno 1400 bolnikov iz teh dveh občin. Seveda se v bolnišnici zdravijo pacienti z vse Gorenjske. Prek 80 odstotkov zdravstvenih storitev opravijo za paciente, za katere stroške zdravljenja plačuje zavod za socialno zavarovanje Kranj. Letos pa z zavodom za socialno zavarovanje Kranj še ni sklenjena pogodba o višini cene za oskrbeni dan oziroma bolnišnične storitve na posameznih oddelkih. Zato zavod za socialno zavarovanje plačuje bolnišnici akontacijo v višini lanskotetne pogodbe. Ker ni prišlo do sporazuma med bolnišnico in zavodom za socialno zavarovanje o višini letošnjega plačevanja za zdravstvene storitve, je bil predmet dostavljen arbitražni komisiji pri republiškem sekretariatu za zdravstvo.

Delavski svet bolnišnice ni sprejel sanacijskega načrta uprave, je pa sprejel sklep, da se v novembru in decembru ukine plačevanje nadur. Nadure pa so v bolnišnici nujne, saj nam je znano, da medicinsko osebje in zdravniki morajo dežurati na vseh oddelkih ne glede na dan ali noč, na praznik, nedeljo ali delovni dan. Zato lahko razumemo, da je v jeseniški bolnišnici prek leta opravljeno toliko nadur, kolikor bi jih opravilo 50 delavcev v rednem delovnem razmerju. Delavski svet je sklenil, naj se nadure po možnosti zamenjajo za proste dneve, da pa pri tem standard pacienta ne sme biti prizadet.

V jeseniški bolnišnici je 320 zaposlenih, 324 postelj za paciente pa je prek celega leta v celoti zasedeno.

Še to: delavski svet bolnišnice meni, da ne bi bilo prav, če bi celotno breme izgube nosil na plečih samo kolektiv bolnišnice.

J. Vidic

Predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Žvan je v ponedeljek sklical tiskovno konferenco o izgradnji in financiranju druge faze turističnih objektov v Kranjski gori. Pogovora so se udeležili tudi nekateri republiški poslanici. — Foto: F. Perdan

Zbori volivcev podpirajo uvedbo samoprispevka

Z zborom volivcev v Ravnh pri Tržiču so se prejšnji teden končali zbori volivcev v tržiški občini. Čeprav so bili dnevni redi vseh zborov volivcev usmerjeni k razpravi o predlogu za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo novih in popravilo obstoječih šolskih prostorov v tržiški občini, je prišlo na dan še vrsto drugih vprašanj in problemov, ki so pereči za prebivalce posameznih področij. Vsi zbori volivcev, če skušamo sedaj pogledati njihove skele, so si bili v eni točki enaki. Namreč vsi udeleženci teh zborov so podprtli predlog za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo novih šolskih prostorov. Še več, niso ostali samo pri formalni potrditvi in pri soglasju s predlogom, temveč so z vprašanji in dodatnimi predlogi pripomogli, da bodo pristojni organi, ki referendum pripravljajo, lahko resnično predložili občanom takšne predloge, kot so jih sami zahtevali.

Ker je marsikateremu Tržičanu še vedno pred očmi osnovna šola na Zalem rovtu

— omenimo naj le to, da je bilo to šolsko poslopje vrsto let tržiški kamen spotike — ni čudno, da so na zborih volivcev zahtevali vpogled v načrte za nove šole. In ne samo to, zahtevali so, da naj bodo nove šole zgrajene v takšnem slogu in iz takšnega gradbenega materiala, ki bo najbolje ustrezal krajevnim vremenskim razmeram. Pri tem ne gre pozabiti še enega

predloga, tega so sprožili volivci iz Zgornje Bistrice in Ročevnice. Volivci s tega območja so se namreč zavzeli, naj bodo v novih šolah tudi prostori, ki bi bili namenjeni krajevnim družbenopolitičnim organizacijam. Po mnenju občanov bi šola s tem še bolj postala kulturno in politično središče, v katerem bi se občani zbirali ob raznih priložnostih.

V. Guček

UTOK izvozil že za milijon dolarjev

Kamniški usnjari so minuli četrtek dosegli pomemben delovni uspeh. Do konca septembra so namreč izvozili za milijon dolarjev svojih izdelkov. Pomembnost tega uspeha kaže med drugim tudi podatek, da so lani celo leto izvozili za 427.000 dolarjev, njihov letošnji izvozni načrt pa predvideva okoli 1.200.000 dolarjev. Kje je treba iskati vzroke za tako povečano iz-

vozno vsoto? Nedvomno v sami prizadevnosti kamniških usnjarijev, deloma pa tudi, kot sami priznavajo, v konkurenčnosti njihovih izdelkov in v delni konjukturi na tržišču. Celoten izvoz kamniške tovarne usnja je usmerjen na konvertibilno tržišče, zato je podatek o milijonu dolarjev izvoza še toliko bolj razvesljiv.

vg

Trgovsko podjetje Preskrba iz Tržiča je pred dnevi odprlo v kranjskem nebotičniku novo delikatesno trgovino, ki je namenjena prodaji prehrabnega blaga. Tako bodo lahko Kranjčani v preurejnjem lokalnu kupovali mleko, kruh, kavo in delikatesne proizvode. (vg) — Foto: F. Perdan

Ob novem šolskem letu so Kamničani dobili tudi novo knjigarno ob Ljubljanski cesti. — Foto: F. Perdan

Koordinacijski odbor za izgradnjo šol in varstvenih ustanov

Na predzadnji seji kranjske občinske skupščine (3. oktobra) so odborniki obeh zborov razpravljali o programu razvoja otroškega varstva v kranjski občini. Kot smo že pisali, so takrat sprejeli sklep, da je ta program treba obravnavati skupaj z že sprejetim programom izgradnje šolskih poslopij. Sklenili so tudi, da je oba programa treba uskladiti in dopolniti ter hkrati izdelati program financiranja oziroma zbiranja sredstev.

Na zadnji seji skupščine je bil zato imenovan poseben koordinacijski odbor, ki bo v prihodnje pripravil dokončen predlog za ponovno razpravo in potrditev na občinski skupščini. Tako po tej razpravi pa bodo o programu razpravljali zbori volivcev in delovne organizacije.

V koordinacijski odbor so na zadnji seji skupščine imenovali 44 predstavnikov iz vodstev družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, samoupravnih organov s področja vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva, poslane, nekatere direktorje večjih delovnih organizacij, samoupravne organe oziroma sindikalna vodstva, predstavnike krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc SZDL, predstavnike šol in vzgojno-varstvenih ustanov in predstavnika Glasu.

A. Z.

CREINA

turistično
prometno
podjetje
KRANJ

Potujte z nami po Avstriji in Italiji

LJUBELJ

CELOVEC

NIZKE TURE

LIEZEN

prelaz PÖTSCHENHÖHE

SALZKAMMERMUT

Salzburg

LINZ

MAUTHAUSEN

MELK

ST. PÖLTEN

Dunaj

SCHÖNBURNN

SEMMERING

BRUCK a. d. MUR

LEOBEN

JUDENBURG

CELOVEC

TRIDNEVNI IZLET PO AVSTRIJI

1. dan — 29. 11., petek

Odhod iz Kranja od kina Center ob 6. uri zjutraj. Vožnja prek Ljubelja, Celovca, St. Georgna, po slikoviti gorski cesti čez Nizke Ture v dolino Enns, skozi Liezen, pod Dachsteinom čez prelaz Pötschenhöhe v Salzkammergut. Skozi Salzkammergut se peljemo mimo slikovitih jezer, kot so Hallstättersee, Wolfgangsee do SALZBURGA. Tako po prihodu v Salzburg, ki je predviden ob 14. uri, je namestitev v hotelu. Po krajšem počitku je ogled starega dela mesta in trdnjave, nato večerja in prenočišče.

2. dan — 30. 11., sobota

Po zajtrku prostoto do 10. ure, ko je odhod proti Dunaju po novi avto cesti skozi Linz, kjer je krajši postanek za ogled mesta, nato vožnja do Mauthausna, ogled zloglasnega koncentracijskega taborišča. Po ogledu nadaljevanje poti po avto cesti ob Donavi skozi Melk, St. Pölten na DUNAJ, kamor je predviden prihod v poznih popoldanskih urah. Tako po prihodu je namestitev v hotelu, večerja, po večerji koncert in prenočišče.

3. dan — 1. 12., nedelja

Po zajtrku je ogled Dunaja pod strokovnim vodstvom, ogled Schönbruna, cerkve sv. Stefana in drugih zanimivosti. Po ogledu prostoto do 15. ure, ko je odhod proti domu prek Semmeringa, Bruck a. d. Mur, Leobna, Judenburga, Celovca, Ljubelja v Kranj.

CENA IZLETA PO PROGRAMU

340 N din z včeto vstopnico za koncert

320 N din brez udeležbe na koncertu.

V ceni so poleg tega vključeni še naslednji stroški: prevoz z modernimi turističnimi avtobusmi, hotelske in gostinske storitve po sporedu, ogledi mest Salzburga, Lienza, taborišča Mauthausna in Dunaja. V ceno je vračunana tudi vstopnica za koncert. Prijave sprejemajo poslovalnice Creina do 16. novembra. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo 100 N din. Pridržujemo si pravico odpovedati potovanje v primeru višje sile. V primeru odjave do zaključka prijav zaračunamo 50 N din, od tega roka dalje pa celotno akontacijo v višini 100 N din.

NA ANDREJEV SEJEM

v Gorico

30. novembra 1968

Kot vsako leto bo tudi letos 30. novembra v Gorici Andrejev sejem. Ta dan je Gorica izredno živa, ker ta sejem zradi svoje pestrosti privablja vsako leto množico obiskovalcev. Poleg sejma bo ta dan v Gorici poskrbljeno tudi za zabavo, ker gostuje v Gorici velik Luna park. Istočasno je razstava in pokušnja vin ter razstava kmetijskih strojev.

Dne 30. novembra organiziramo izlet v Gorico po programu:

Odhod iz Kranja ob 6. uri zjutraj od kina Center skozi Ljubljano, Postojno, Ajdovščino v Gorico. V Gorici je ves dan ogled prireditve do 18. ure, ko je povratak v Kranj. Prihod v Kranj predviden do 21. ure.

Cena izleta je 36 N din po osebi.

Prijave sprejemamo do 25. 11. 1968 do 12. ure z veljavnimi potnimi listi.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

Turistična poslovalnica
Kranj, Koroška 4
tel.: (064) 210-22

Turistična poslovalnica
Tržič, Cesta JLA 2
tel.: (064) 71-268

ATENE, 1. novembra — V grškem glavnem mestu je umrl grški politični veteran, vodja unije centra George Papandreu.

KAIRO, 1. novembra — Enota izraelskih komandosov je vdrla na ozemlje ZAR ter razstrelila dva mostova in elektrarno na Nilu.

PEKING, 2. novembra — Na zadnjem razširjenem plenumu CK komunistične partije Kitajske so sprejeli sklep o izključitvi Liu Šao Čia iz centralnega komiteja.

PRAGA, 2. novembra — Češkoslovaški novinarji so protestirali proti pisanju vzhodnonemškega časopisa National Zeitung, da so v Pragi našli skladišče oružja za kontrarevolucijo v ČSSR. Češkoslovaški novinarji v svojem protestu menijo, da neutemeljene otožbe ne morejo prispetati k normalizaciji odnosov.

RIM, 3. novembra — Severno Italijo je zajelo katastrofalno neurje, ki je po sedanjih podatkih terjalno več kot sto življenj ter ogromno materialno škodo. Nekateri kraji so povsem odrezani od sveta in edina zveza z njimi so vojaški helikopterji.

TITOGRAD, 3. novembra — Črniogorsko primorje, zlasti Kotor, Bar, Ulcinj in Tito grad je zatrezel zgodaj zjutraj močan potresni sunek, ki je imel več kot sedem stopenj jakosti. Potres je zahteval eno smrtno žrtvovo, nadsto ljudi pa je bilo ranjenih. Brez strehe je po približnih ocenah ostalo več kot tristo družin.

TRST, 4. novembra — Predsednik italijanske republike Saragat je dopotoval v Trst, kjer se je udeležil zaključnih slovesnosti ob 50-letnici zmage v prvi svetovni vojni in priključitvi Trsta k Italiji.

HANOI, 3. novembra — Predsednik DR Vietnam Ho Ši Minh je pozval vietnamski narod, naj poveča svojo »pripravljenost za boj do končne zmage« v vojni proti ZDA. Nadalje je Ho Ši Minh dejal, da je prekinitev bombardiranja »velika zmaga vietnamskega ljudstva nad ameriškimi imperialisti«.

NEW YORK, 4. novembra — Zadnji dan pred začetkom ameriških volitev za predsednika ZDA ima Humphrey kot kandidat demokratske stranke že dva odstotka prednosti pred republikancem Nixonom. Humphrejeva popularnost je po ocenah institutov za preučevanje javnega mnenja v ZDA narasla prav v zadnjih dneh, saj je pred dnevi vodil še Nixon za dva odstotka.

Ljudje

Medtem ko so delegati iz vse Jugoslavije hiteli proti Jajeu na zgodovinsko drugo zasedanje Avnoja, so po radijskih valovih odšle prve vesti o osvobodilni borbi jugoslovanskih narodov: Javljajo Tanjug... Javljajo Tanjug...

Prvo vest telegrafske agencije nova Jugoslavija — Tanjug so oddali 5. novembra 1943 iz Jaja. To je bilo vojno poročilo Vrhovnega štaba NOV in POJ. V teh dneh, ko so partizani kos za kosom osvobajali zasedeno deželo, je dobil Tanjug nalog, da o vseh teh dogajanjih obvešča domačo in svetovno javnost z namenom, da se izve resnica o naši borbi. Majhna partizanska agencija, prva in edina v okupirani Evropi, je s tehničnimi sredstvi, ki jih je posodila vojska, nadaljevala svoje delo v Drvarju, potem na Visu, v Arandjelovem in končno v Beogradu. Svet je tako prek Tanjuga izvedel, kaj se dogaja v Jugoslaviji, kakšne skele je sprejelo drugo zasedanje Avnoja, ka-

Ob 25-letnici Tanjuga

ko je bila ustanovljena nova socialistična država.

PARTIZANSKI SLOG

Ustanovitelj Tanjuga je bil Moša Pijade, njen prvi direktor pa Vladislav Ribnikar, ki je umrl po vojni kot direktor Politike. Pijade in Ribnikar sta bila tako urednika kot redaktorja in vodje nove agencije. Vest je zbrala skupina sodelavcev, delali so podnevi in ponoči, po partizansko.

»Večkrat smo delali več počasi kot podnevi,« se spominja teh dni književnica Jara Ribnikar, ena od prvih sodelavcev Tanjuga. »Čiča Janko (Moša Pijade) je bil neumoren. Prosili smo ga, naj se odpocije. On pa nam je smej je odvrnil: »To je posledica zaporoč — spim samo takrat, ko mi zaspri telo. Ni važno, kje sem in koliko je ura. Kaj hočete? Mene to ne moti...«

»TOVARNA« INFORMACIJ

Danes Tanjug spremlja do godke doma in v svetu z več kot 50 stalnimi in honorarnimi dopisniki v naši državi in 27 dopisniki v raznih krajih sveta. Tanjug dobiva informacije tudi od 26 inozemskih časopisnih agencij in 15 radijskih postaj. Poleg tega se v Tanjug od časa do časa zliva na tisoče drugih informacijskih in publicističnih materialov.

V redakciji v Beogradu danes dela okoli 150 novinarjev in prevajalcev, ki pišejo informacije, komentarje, prevajajo in pripajajo vesti svetovnih agencij in radijskih postaj. Za jugoslovansko javnost se tu vsak dan pripravi okoli 600 tipkanih strani. To je prava tovarna informacij, ki jih prek radia in drugih telekomunikacijskih naprav pošiljajo jugoslovanskim in tujim redakcijam. Teleprinteriji 28 dnevnikov in radijskih ter televizijskih postaj naše države dobivajo Tanjugove vesti nepretrgoma vseh 24 ur na dan.

Redakcija ekonomskih informacij vsak dan dobiva okoli 600 poročil iz inozemstva in 100 iz naše države ter izdaja okoli 100 specializiranih publikacij in informativnega materiala, namenjenega jugoslovanskemu gospodarstvu ter raznim ekonomskim in trgovskim institucijam. Že po petih urah lahko jugoslovanski gospodarski zveznički zveznički je npr. s ceno bakra na londonski borzi ali kakšna je cena koruze v Frankfurtu.

Redakcija ekonomskih informacij vsak dan dobiva okoli 600 poročil iz inozemstva in 100 iz naše države ter izdaja okoli 100 specializiranih publikacij in informativnega materiala, namenjenega jugoslovanskemu gospodarstvu ter raznim ekonomskim in trgovskim institucijam. Že po petih urah lahko jugoslovanski gospodarski zveznički zveznički je npr. s ceno bakra na londonski borzi ali kakšna je cena koruze v Frankfurtu.

Po 25 letih svojega delovanja je danes Tanjug po kolikini sprejetega in oddanega materiala zavzel osmo mesto med največjimi svetovnimi časopisnimi agencijami.

V. G.

in dogodki

Krajevna skupnost Kranj center Otroško igrišče zraven Prešernovega gaja

Morda bi odgovor, zakaj so prebivalci KS tako »mlačni«, lahko dala analiza

Med krajevnimi skupnostmi v kranjski občini ima Kranj Center najbolj specifičen položaj. Ne le zato, ker leži v mestu, ampak tudi zato, ker se njeni problemi in naloge bistveno razlikujejo od drugih krajevnih skupnosti. Če pogledamo krajevne skupnosti na podeželju, opazimo v njihovih delovnih programih vrsto komunalnih in drugih nalog. Že nekaj let nam podatki kažejo, da te skupnosti porabijo denar, ki ga dobijo iz občinskega proračuna, za urejanje cest, javno razsvetljavo, kanalizacijo, preskrbo prebivalcev, kulturno dejavnost itd.

Krajevna skupnost Kranj Center, ki leži med Savo in Kokro, na severu pa s cesto Staneta Zaginja in Stošičeve ulico meji na krajevni skupnosti Vodovodni stolp in Zlatopolje, takšnih in podobnih nalog nima. Več ali manj so namreč komunalni in drugi problemi na tem področju urejeni.

Ker bo čez dober mesec in pol končana akcija Leto krajevnih skupnosti, nas je zanimalo, kakšen je program te skupnosti. Ko smo se pogovarjali z njenim predsednikom inž. Borisom Valenčičem, smo ugotovili, da tudi pri njih ne gre brez problemov.

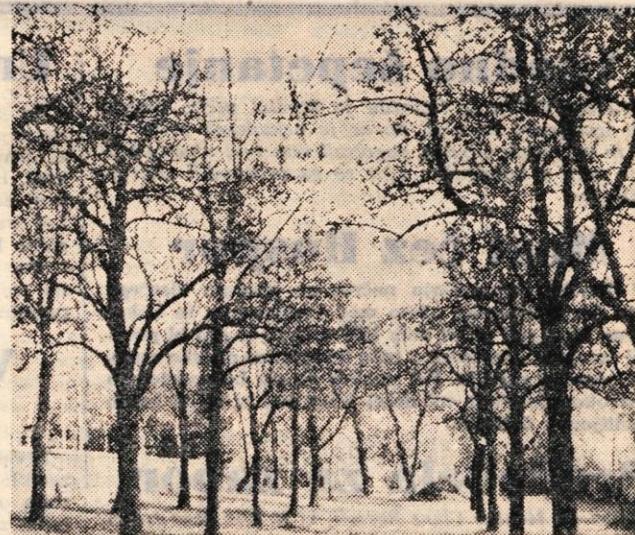
»Strinjam se, da ima naša krajevna skupnost specifičen

položaj, vendar nam prav ta velikokrat povzroča precejšnje težave. Osnovno vprašanje, za katero menim, da v drugih krajevnih skupnostih ni tako pereče, je stik s prebivalci. Naša pisarna, ki je odprta vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, je tako rekoč neobiškana. Podobno je na zborih volivev itd. Na prvi pogled to kaže, da 2700 volivcev na področju krajevne skupnosti Kranj Center nima nobenih problemov oziroma predlogov; vsaj takšnih ne, ki bi jih spodbujali k aktivnosti.«

Vendar problemi so; ampak malce drugačni kot na tenu. Že dlje si na primer ta krajevna skupnost prizadeva, da bi tudi v centru dobili otroško igrišče. Prav v centru namreč ni vzgojno-varstvene ustanove, po drugi strani pa je precej upokojencev. Tako že nekaj let ugotavljajo, da bi potrebovali v mestu vsaj skromno otroško igrišče.

»Kaže, da nam bo to vprašanje uspelo rešiti prihodnje leto. Južno od Prešernovega gaja (nasproti avtomatske telefonske centrale) je skupnost dobila zemljišče, ki ga bomo skušali še letos ogradi, prihodnje leto pa ga bomo še skromno opremili. Tako bodo tu imeli delno varstvo dve do tri leta starosti.«

Kaj pa drugi problemi v mestu?

Predvideno je, da bo prihodnje leto tod otroško igrišče.

Foto: F. Perdan

»Teh je prav gotovo dovolj. Lahko začnemo kar pri čistoči in nehamo pri javnih stranih. Vmes pa so še tržnica, ureditev prostora pred Prešernovim gledališčem itd. Vendar na rešitev le-teh lahko vplivamo le posredno. Investicije, ki so za to potrebne, so namreč za krajevno skupnost prevelike. Zato na te probleme le opaziramo, nekatere pa skušamo ublažiti z raznimi akcijami (akcija o čistoči v mestu).

Več pozornosti pa posvečamo socialnemu vprašanju prebivalcev. Naša komisija za socialna vprašanja večkrat na leto obišče prebivalce. Nekaterim najbolj socialno ogroženim skušamo pomagati sami, za druge pa posredujemo na občini. V prihodnje pa bomo pripravili tudi več srečanj z upokojenci.«

Ko sva se s predsednikom krajevne skupnosti razšla, se mi je v glavi še vedno motalo vprašanje, na katero nisem vedel odgovora. In še danes mi ni povsem jasno, zakaj se prebivalci krajevne skupnosti tako malo zanimajo za reševanje nekaterih, tudi komunalnih, vprašanj? Je kriv občutek, da je mesto urejeno? Morda? Vendar ta videz tuda precej varja. Veliko je namreč še stvari, ki bi jih bilo treba urediti.

Ali pa je morda vzrok nezainteresiranosti v občutku, da bodo tudi te probleme rešili drugi?

Morda bi bilo prav, da bi v morebitni analizi ob koncu akcije krajevnih skupnosti skušali najti odgovor na ta vprašanja.

A. Žalar

»Mislil, da imam nekaj pravice do tega, kajti če je Gage tu nekoga iskal, bi me bili morali o tem vsaj obvestiti. Ne bi delal imeti v klubu nekoga, ki se zanj zanima Scotland Yard in če bi bil to celo kak zločinec, bi mi bilo skrajno neprijetno, ako bi ga prijeli tu v mojem lokalu.« Nejedvoljno je odrinil kozares od sebe. »Koga je iskal Gage? Res bi vam bil zelo hvaležen, če bi mi povedal!«

Peter mu je mirno odgovoril: »Tega ne morem — ker ne vem! Vprašal ga nisem, sam pa tudi ni govoril o tem.« Dobro je opazil razočaranje, ki je odsevalo z Dargijevga obraza. Zmignil je z rameni. »Potem mi tudi ne boste hoteli povedati, kaj je vas danes pripeljalo sem?«

»Cemu pa ne?« je odvrnil Peter. »Dobil sem namig, da bo danes tu mož, ki me zelo zanima.«

»In ste ga našli?«

»Ne. Ce je bil tu, se mi je izognil.«

Sive oči so se zabliskale.

»Pa vendar ne Stacey?«

»Ne. Za Marigolda gre,« je odvrnil Peter. »Za inspektorja Marigolda.«

od tedaj, ko je prvi roparski napad zbudil splošno pozornost. Pri belem dnevu so teda izropali dvornega dobavitelja draguljarja Drexljerja in odnesli dragočenosti za več kot sedemdeset tisoč funkov. Poslovodjo, ki se jim je skušal upreti, so tako surovo pobili na tla, da je naslednjega dne umrl v bolnišnici. Komaj mesec dni kasneje je prišla na vrsto družba Kylen s trideset tisoč funti in Scotland je prišel do prepirčanja, da gre tu za doslej še neznanne gangsterje, ki uporabljajo čisto nove, prevejane metode in ki so si ravno glavno mesto izbrali za področje svojih zločinov. Drugim zločinskim tolpm je bila policija kos in jih je kmalu onemogočila, Tolpa Sov pa je bila sila hude oreh in je delala kar napremljive preglavice. Svoje imene so dobili zaradi velikih, črnih očal, kot jih rabijo motoristi, ki so jih uporabljali pri svojih drznih podvigih. Policiji se kljub vsem napromi ni doslej posrečilo prideti niti enega teh zločincev, ki so se upravičeno lahko smejal v pest. Scotland Yard pa je smeh presehl in lotil se je zadeve z vso resnostjo.

Dargi je potisnil pred Petrom naško dve leti je poteklo

in si je tudi sam prižgal. »Upam, da se moji radovednosti ne čudite preveč, Rae? Majčen smehlaj mu je poigral okrog ust. »Morda vam bom nekega dne lahko pomagal, kdo naj to ve?«

Peter je priklimal. »Že mogeš! Vi tu mnogo vidite in slišite. Ce bi takrat misili name, bi vam bil zelo hvaležen, saj si s takimi vestmi služim svoj kruh. Medtem je vstal in Dargi je pritisnil na zvonce. Na stopnicah so se zasišli koraki in prikazal se je Moran.

»To je prava beseda,« je pospremila Mr. Rae dol, Moran,« je dejal Dargi, nato se je enkrat obrnil k Peteru. »Hvala vam, Rae! Sicer mi niste mogli kdove kaj povedati, toda tega tudi nisem pričakoval. Glede tega sem pesimist. Želim vamlahko noč!«

»Lahko noč,« je odvrnil Peter in stopil spet za Moronom po stopnicah navzdol. Pri drugi stopnici se je Moran ustavlil in se obrnil k njemu. Pri naslednji stopnici bodite previdni! Najbolje je, če stopite prek nje. Zvezana je namreč z alarmno napravo, ki sproži vse zvonce v hiši.

Peter ga je ubogal. »Dargi je, kot vse kaže pripravljen pač kupiti dve uri naenkrat. To ni tako velik strošek, če pomislite na korist, ki jo imate od dveh ur — če se ena ustavi, je tu še vedno druga.«

In tako je tudi bilo. Tolpa Sov je tako razmahnila in postala tako drzna, da je povsod zvujala strah in trepet. Naanko dve leti je poteklo

na vse možnosti. Česa pa boji?«

Moran se je odhrkal. »Veste, v tem ima popolnoprav, Mr. Rae. Dan za dne sprejemamo tu kar lepe kupide denarja, kar bi lahko marsikaterega »želega delka« pripeljal na neumne mese. Seli pred enim mesecem žebljari. Prevzel je vse vožnje za zadruge v Kamni Gorici.

V tem času je zadružna željezna vagonoske posiljke iz jeseniške železarne, dostopila v zadružno tudi delodajalec Jože Svetina iz Kamni Gorice, ker so stopili v zadružno tudi vsi njegovi žebljari.

Prezval je vse vožnje za zadružno v Kamni Gorici.

Nekaj dni po zborovanju

boljše življenje. Zadruga je namreč plačevala mnogo boljje in kar je bilo še važnejše — poštano je plačevala.

Napisal bom še en primer odvisnosti od delodajalcev. Žeblijar, ki je delal še pri privatnem delodajalcu, je v soboto popoldan prinesel iz Radovljice malo »štok« treh kilogramov sladkorja za svojo potrebo. To je videl tudi njen delodajalec. Ko je prišel žebljari v pondeljek k delodajalcu po želesu, mu je ta zabrusil: »Tja, kjer si dobil sladkor, pojdi tudi po želesu in delo!« (Delodajalec je imel — kot sem omenil že prej — tudi trgovino.) Seveda je bilo zdaj drugače, ker je bila zadružna. Delavec se je zaposlil v zadružni, če pa te ne bi bilo, bi bil ostal s svojo številno družino brez kraha.

Takrat se je pri privavnih delodajalcih delalo po 14 ali po 16 ur dnevno ali celo več, razen v sredah in sobotah, ko se je delalo od petih zjutraj do 13. ure popoldne. To je bila že dolgoletna tradicija, da so žebljari v teh dneh popoldne lahko pripravljali drva za zimo in opravljali

Usodno šepetanje

Student Collin iz Oxforda je šepetal nežne besede svojih izvoljenki na uho, ko se je nenadoma prikel za vrat in vzliknil: »Draga, pogolnili sem twoj uhan!« Moral je oditi v bolnišnico, kjer so ga osvobodili zlatega grizljaja.

Most čez Bosphor

V Turčiji pripravljajo načrte za gradnjo visečega mostu čez Bosporsko ožino med Carigradom in Uskudarjem. Most naj bi bil dolg 1500 metrov in naj bi povezoval evropski kontinent s tako imenovano azijsko cesto, ki jo pravkar gradijo. Pri gradnji mostu bo sodelovalo več strokovnjakov iz več dežel. Most naj bi veljal kakih 120 milijonov dolarjev.

Predebela za zapor

Odvetnik 44-letne Clare Bertoli, ki je bila pred tremi leti obsojena na šest let zapora, je prisil italijanskega predsednika Saragata, naj jo pomilosti. Prošnjo je utemeljil z njenou telesno težo. Clara namreč tehta kar 170 kg. Velike težave ima, kadar hoče skozi vrata svoje celice, pred kratkim pa se je pod njo sesedla tudi njena postelja. Debela je sicer že prišla v zapor, vendar pa je tu njena teža še narasla, ker ima pač premožnosti za gibanje. Sedaj so jo prepeljali v bolnišnico kjer jo noč in dan straži kar šest stražarjev.

Ure v srajčnih gumbih

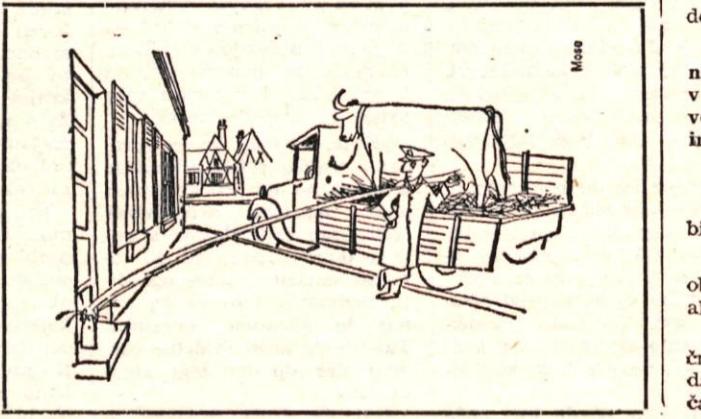
Za tiste, ki imajo dovolj denarja, so si podjetni trgovci izmisli spet privlačno novost. Izdelali so take majhne ure, da jih lahko uporabimo kot srajčne gume. Ure resnično kažejo čas in celo zelo točno, samo neverjetno majhne so. Ker pa vsaka srajca potrebuje dva gumba, morate

Zmedeni golobi

Pri tekmovanju golobov — pismenošč v francoskem mestu Toursu je nenadoma prišlo do zmede. Zgodilo se je, da je pravzaprav nekaj neverjetnega — golobi se izgubili čut za orientacijo. Od 1352 golobov, kolikor jih je sodelovalo na tekmovanju, jih je samo sedem našlo svoj golobnjak. Ko so iskali vzroke za ta nenačaden pojav pri golobih, so ga našli v magnethskih nevihtah na soncu. Tako so potrdili teorijo, da se golobi in tudi druge ptice orientirajo po zemeljskih magnetnih poljih.

Vse manj je kitov

Prvič po dolgih letih se je zgodilo, da Norveška ni poslala na Atlantik niti ene ladje za kitovolj. Teh mogičnih sesalcev je v severnih morjih vse manj, tako da se lov nanje ne izplača več. Kitolovka Cosmos, velika ladja za lov in predelavo kitovega mesa, se je lani vrnila z Antarktike in verjetno ne bo izplula na lov na krite nikoli več.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovna

175

Dragi korporal! — Nikar ne misli, da mi sreča vzelja besedo! Zakopal sem se v to prijetno rožniško samotno grem nikamor in ne pišem nikomur. Upam, da bom v tej radevki kaj brihtnega dovolj. Bodti vesel, da si, kjer si! Ljubljana je tako pusta, da je blato nadajo. Tovarišev nobenih ni, ženske so počutne na tleh je blato in v zraku revmatizem; v krémje pa je vse mimo. Izzeljaj! Mizerijal! Če dovoljen; psi nosijo nagobčnike in ljudje tudi načinu — štimunge! Če dosegal in se dal na državno stroške.

Da, da! Obesiti bi ga bilo treba! Že leta 1913 pa ...

»Unmöglich! Er hat ärztlichen Befund, oberster z röko, ki jo zavrtva v svoje čelo.«

Ne, ta človek je sovražnik cesarstva.

»Österreich sollte in seinem Dreck stecken!«

Je tako rekel ali ni? Rekel je že leta 1913 takrat izkakov, da je njegov edini cilj in cilj vseh, ki misli, da je tudi način na katerem je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare meje nedotaknjene, a še bolj armado, oboroženo in pripravljeno, da zatre sleherni poskus kakrsnokoli revolucije v Vladarskem, zlasti revolucije po boljševiškem vzgledu. Pred tako revolucijo se je deloma že zavaroval z vladom princa Maxa Badenskega, v katero je vključil tudi nekatere minstre z desničarskega krila socialne demokracije. Sicer pa je nekaj podobnega ukreplalo tudi kar brihtnega cesarja Karla, saj je v vojno ministristvo vključil dunajskoga socialne demokrata Julija Deutscha, kot poznalca »socialnih razmer« v vojski, ki naj bi jih ta socialni demokrat pomagal reševati v oddanju, s čimer je cesar misil predvsem odstranjevanje nevarnosti, da bi morebitni vojaški upori ne prerasli v boljševiško revolucionarno.

Oberst Lamm je bil dovolj bistek, da je uganil, da bi Viljem rad obdržal svoje stare

Po Prešernovih stopinjah

Še za ta zapis je ostalo nekaj drobnih vesti in pri-pomemb v zvezi s pesnikovim rodrom, imenom in delom. Pa tudi kaka druga novica, ki ne sodi nikamor drugam, kot med te prešernoljubive vrstice.

CELOVSKO SODIŠČE

Ena od nalog, ki sem si jo zadal za to jesen, je bila tudi fotografksa upodobitev poslopja sodišča v Celovcu, v katerem je Prešeren konec meseca majnika leta 1832 opravljal odvetniško izkušnjo.

Situacija pa je sedaj družačna kot je bila v času pesnikovega bivanja v Celovcu (od decembra I. 1831 do konca majnika I. 1832): v starem poslopiju, kjer je v onih časih poslovalo apelacijsko sodišče, so zdaj sodni zapori. Novo sodniško poslopje je bilo zgrajeno na prelomu stoletja, na kar tudi kaže znaničilen secesijski slog. Seveda predstavlja novo, sedanje celovško sodišče cel kompleks poslopij, ki pa so vsa orientirana okrog nekdanjega starega apelacijskega sodišča.

Zavzetemu ogledovalcu stavbe, v kateri so stari pravniki spraševali našega Prešerena, pride seveda takoj na misel upanje: kaj če v starih sodnih arhivih le ni še ohranjen kak star dokument v zvezi s pesnikovimi usposobljenimi izkušnjami? — A kmalu zveš, da čez 100 let starih listin ne hranijo več...

POT V GRADEC

Kaj pa, če kaj teh arhivalij, ki bi jih Slovenci tako radi našli, le ni bilo preseljenih v štajerski Gradec, kamar so I. 1848 prestavili celovško apelacijsko sodišče? Treba bo torej ubrati še to pot!

Sicer pa ima komaj polletna Prešernova celovška doba za nas kaj trpeč priokus: tu je dobil naš pesnik, ki je dolej vedno veljal za odličnega ali vsaj prav dobrega dijaka in vsekdar dotelej tudi za izvrstnega jurista, pri odvetniškem izpitu le zadnjo, še komaj pozitivno oceno: zadostno...

Kaj je bilo tega krivo? Ali nezadostna priprava, neroden nastop, sestav nenaknjene izpitne komisije? Dejstvo je, da je celovško »zadostno« Prešernu pozneje, ko se je potegoval za samostojno advokaturo, še močno škodilo.

S potjo v Gradec pa upam razvozlati še eno vprašanje: izvirnik znanje podobe Andreja Smoleta je bil še I. 1925 v

lasji gospe Techner iz Št. Petra pri Gradcu. Izvirnik je naslikal Matej Langus.

Slika, ki jo sedaj hrani Narodni muzej in katere reprodukcije so splošno znane, pa je le kopija Langusovega izvirnika. Izdelal jo je I. 1885 slikar Jurij Subič.

Treba je bilo torej storiti prvi korak: poizvedeti, če gospa Techner še živi. Zvezna policijska direkcija iz Grada je dne 27. maja t. l. sporočila: Techner Karolina je 6. januarja 1963 umrla. Živi pa še njena hčerkka zdravnica dr. Christina poročena Fürtinger s stanovanjem v Št. Petru pri Gradcu, Peterstalstrasse 1. — V enem prihodnjih zapisov bom sporočil, če je Smoleto portret — vsekakor naš pomemben kulturnozgodovinski spomenik — še v tej rodbinski lasti. Bojim se namreč, da je vojna vihra utegnila zabrisati sled za to dragoceno podobo.

Seveda bom s sopotnikom stopil tudi na šentlenarsko pokopališče, kjer spi že 117 let naša bližnja rojakinja s Turna nad Predvorom prva slovenska pisateljica Josipina Tumografska. — Lepo bi bilo če bi slovenski izletniki, ki jih je Gradec dan za dinem poln, posebno še ob sobotah in nedeljah, kdaj pa kdaj le obiskali grob prve naše književnice, nadarjene lepotice, ki je morala umrijet kot žrtva materinstva še pred svojim izpolnjenim 21. letom.

Kdor bo prišel tjakaj s šopkom slovenskih rož, mu ne bo težko najti Josipinov grob: sredi pokopališča stoji obelisk, najvišji med vsemi — postavlja sta ga I. 1867 dr. Lovro Toman, pisateljič in soprog in Janko Urbančič, Josipinov brat. Na obelisku je slovenski napis — slovenščina sredi tujega morja ponemčenih imen...

KOROSKA GLOBASNICA

Pisali smo že o Antonu Mu-hovcu, župniku v Štebnu — ljubem pesnikovem starem stricu z materine strani. In da smo pogledali v cerkvene knjige ter našli tam Muho-čeve vpise rojstev, porok in smrti štebenjskih faranov. Podpisoval pa se je Anton Muhovec, rojak iz goorenjske Žirovnice, po šesti omeni časov takole: Muchoviz ali Mucho-vitz. Umrl je mož za starostno onemogočnostjo v svojem 94. letu.

Ke pa v Štebnu danes ni več fare, se je kar spodbilo, da smo stopili še v bližnjo Glo-

basnico (ne Klobasnico, kot bi hoteli nekateri — saj ime kraja pride od besedice globen ne od klobas!) — ki ji je Štebenj danes le podružnica. Ne le zato, da bi obiskali prijaznega slovenskega dušnega pastirja gospoda Franca Poša, pač pa tudi zaradi groba koroškega ljudskega pesnika in pevca Franca Ledra — Lesičjaka.

Kmalu bo minilo 135 let, kar se je ta originalni mož rodil, od njegove smrti pa je letos poteklo natanko 60 let. No, in smo šli zato v Globasnico, da bi obiskali pevčev grob. Gomilo smo sicer našli pravo, toda znamenja ni na njej. Úgledni naš sopotnik, slovenski koroški glasbenik Luka Kramolc, ki je Lesičjaka še osebno poznal, je povedal toliko zanimivega in še gavega o Francu Ledru, da smo kar koj sklenili, da Lesičjaku že prihodnjo pomlad postavimo dosten pomnik na globasniškem pokopališču.

Mnogo je pesmi, ki jih v vrednih družbah še dandanašnji pojemo, a ne vemo, da je njih avtor vprav rojak izpod Pece, ki štrli nad Globasnico. Naj omenim le ono »Jaz sem en frišen jager, na planinci sem doma...«

In če smo že o bukovniku Andreju Schusterju — Drabosnjaku obširneje pisali, bomo kdaj morali storiti to tudi za Franca Ledra — Lesičjaka.

Bil je mož zares pravi ljudski pesnik in pevec. Pel je o svojih in sosedovih tegobah in radostih. Za zdaj navadem le nekaj odlomkov iz Lesičjakev zakladnice:

Celovški sodniški kompleks; v ozadju najstarejše poslopje — nekdanje apelacijsko sodišče (v prvi polovici prejšnjega stoletja).

Jaz že sivo gavovo nosim,
grem po svetu naokol,
vse sorte pesmi trošim,
ne zmanjka jih nikol.
Grem po svetu ta no sam,
pojem ljudem, kar jaz znam,
pojem po mestih, po vaseh
in mislim, da to ni greh.

Ceprav je bil mož srečno poročen, je vendarle dvomil o ženskah:

Ženske, nikar ne mislite,
da bi ve ven vzete ble;
res, da moštvo pridno nl,
pa še hujši ste ženske vi.

Kar je Eva v raju znava,
ko je Adama zapljava,
to zname tudi vi,
vsak se vas naj zato boji!

In še tale Lesičjakov vzdih:
Dokler sem ledik biv,
sem lušten paver biv!
Sedaj sem oženil se,
mi vse le v škodo gre.

NMAV ČRIEZ JIZARO ...

Slovensko zavednega popotnika bo gotovo kdaj zanesla pot tudi v vasice južnega Roža na Koroškem. Mimo Sveten, domovine Mikloša Zale (tam še žive Mikli, Serajniki in Tresoglavi; tudi hčerk sedanjega gospodarja Mikla je ime Zala!) in Leš, rojstnega kraja slovitega jezikoslovca Antona Janežiča, nas bo pot zanesljivo pripeljala tudi v bližnji Št. Jakob.

Farna cerkev s pokopališčem pa ni sredi vasi, kot smo navajeni, pač pa stoji na hribcu, dosti visoko nad naseljem. Šli smo tja gor zato, da bi počastili pesnika in skladatelja najlepše koroške pesmi. Na beli marmorni plošči, vzdani na južni cerkevni steni preberemo:

Tukaj počivajo prečastiti gospod Franc Treiber, rojen 28. 1. 1809, umerli 24. 10. 1878. — Pevcu naše Nmav čriez jizaro postavili slovenski pevci na Koroškem.

In potem smo obiskali še vzpetino ob Blaškem jezeru, kjer je čuteci Treiber dobil navdih za pretresljivo pesem, ki v melodiji kar joče za izgubljenim očetnim domom...

Rekel pa boš, dobrohotič bralac teh zapisov: »Le kakšno zvezo imajo Lesičnjaki

SLOVENSKI WEIMAR

Nekajkrat sem že pisal — seveda s slutnjo, da se vodjam utopiji — o Kranju, ki naj bi sčasoma postal slovenski Weimar.

Kar vsiljuje se primerjanje: v nemškem Weimarju imata svoj grob velika pesnika Wolfgang Goethe (1749–1832) in Friedrich Schiller (1759–1805) — v Kranju pa spita svoj večni sen prvaka slovenskih poetov dr. France Prešeren in Simon Jenko. — Zaradi Goetheja in Schillera slovi Weimar po vsem nemškem svetu. Njuni rojaki romajo v Weimar od vseporod. Malo nemško mesto je kar nasičeno od prisotnosti slave in spominov na oba pesnika. Zaradi njiju grobov in muzeja, posvečenega v njun spomin, slovi Weimar daleč naokrog.

Kako pa je s Kranjem? Prav bi bilo, če bi Kranj v slovenskem prostoru ne slovel le po Iskri, Savi in Tekstilindusu — pač pa tudi zaradi nenehne in vzorne skrbi za lice mesta, ki naj bo Prešernovo!

Nočem, da bi kdo moja pišanja imel zgoj za nerganje. Predlagam zato kar konkretno:

Pred leti je mestna občina (1. 1952) od kiparja — medaljera Staneta Dremila objekta 8 ali 10 bronastih reliefov Prešernove glave. Okrogli (v premeru 35 cm) reliefsi so pritrjeni na sivkaste marmorne plošče (višine 50 cm, širine 45 cm). Ti reliefi so izdelani po Smerdujevi plastiki Prešernove glave, torek v harmoničnem skladaju s spomenikom pred gledališčem in s poprsjem v Prešernovi hiši. Stroške bi predstavljala le vzdava in morebitno klesanje napisa.

Predlagam, da bi te reliefsi (z dodanimi primernimi napisom) vzdali v pročelje (ali v avlo) šole »Dr. France Prešeren«, v pročelje (ali v predverje) Prešernovega gledališča pa tudi v pročelja (ali v veži) hiš, v katere je zahajal doktor Prešeren v svojem kranjskem obdobju.

Tembolj bi bili ti ukrepi umestni tudi zato, ker postaja prav očitno, da Kranjčani, posebno mladina, najbolj pamli piomirki — goje pravati prešernovski kult. To se je videlo vprav na predverje dneva mrtvih. Toliko cvetja še ni bilo položeno ob grobovih Franceta Prešerena in Simona Jenka. In tudi Ernestini Jelovškovi, nesrečni pesniki hčerkki, ki smo ji uredili poslednji dom tik ob očetu, ni še nikoli gorelo toljko lučic ljubezni v spomin — kot prav letos. Dolgih petdeset let je bila na ljubljanskih žalah popolnoma pozabljena. Zdaj ni več in tudi ne bo. Učitelji in otroci kranjskih osnovnih šol so se zopet izkazali — hvala jim v imenu vseh prešernoljubov!

Crtomir Zorec

Žalna svečanost v Gorjah in še kaj

Bil je lep, miren in še kar topel jesenski dan. Le megla sivina ni pustila sončnim žarkom, da bi posigli ob svečanosti na grobove padlih partizanov in pred spomenik žrtev prve svetovne vojne.

Ob zvokih domače godbe na pihala, ki je igrala žalostinke, uvodnem govoru, ob glasovih mladih pevcev osemljete in recitacij so se marsikom utrnile solze. Ob grobovih so stali svoji padli ter prijatelji in znanci. Čeprav že mineva skoraj 25 let od tistih strašnih dni, spomin nanje ni zbledel. Ljudje, ki so to tragedijo sami doživljali, je ne bodo pozabili, mlajša generacija pa se žal še žalnih komemoracij ne udeleži v velikem številu.

Nasploh pa je bilo na tej komemoraciji premalo ljudi. Ni samo dolžnost svojcev, da se udeleži komemoracij, pač pa nas vseh. Naša dolžnost je, da se na dan mrtvih poklonimo padlim junakom, ki so vendar dali svoja življenja za naš današnji dan. Slabo so bile zastopane tudi družbenopolitične organizacije.

Precejšnja krivda za slabo udeležbo je sicer zaradi prezgodnjega začetka same svečnosti, saj je bila že ob pol deveti uri zjutraj. Zgodnja ura je bila odvisna od gorske godbe na pihala. Ta kvalitetni orkester je brez dvoma najboljši v občini, za-

to je moral igrati ta dan na slovesnostih po celem območju svoje občine. Tako so igrali ob pol deveti uri v Gorjah, ob pol deseti v Dragi, ob pol enajsti na vrta v Begunjah in ob pol dvanajsti uri pred grobnico v Radovljici.

Sicer pa je celotni program lepo izvzenel. Grobovi so bili zasuti z jesenskim cvetjem in nešteto lučk je brlelo na gomilah, kot bi hotelo mrtve obudit v življenje. Bili smo vsaj en dan v letu spet skušaj s svojimi najdražjimi. J. Ambrožič

Nova imena za nekatera naselja

Med Škofo Loko in Trato so zgradili po vojni več deset stanovanjskih hiš in drugih stavb. Tako je prišlo do zlitja naselij Suha, Trata, Stari dvor in Škofo Loka. S tem v zvezi je nastala zmenjava pri imenovanju nekaterih stavb.

Zaradi navedenih dejstev je svet za splošne in notranje zadeve pri občinski skupščini sestavljal sprejel predlog za združitev in imenovanje naselij v občini Škofo Loka.

S predstavniki Krajevne skupnosti Trata in s prebivalci teh področij so se domenili, da bo okoli 70 hiš naselja Stari dvor pripadlo naselju Škofo Loka, ostalih enajst hiš pa Trati. K Škofoj Liki bodo priključili tudi tako imenovano naselje Otampel.

Svet pa je sprejel tudi predlog, da bi področje med novo blagovnico in bencinsko črpalko imenovali Titov trg. To področje se bo v prihodnjih letih z novogradnjami spremeni v novo trgovsko in kulturno središče Škofo Loke.

O teh predlogih bo razpravljala še občinska skupščina v Škofoj Liki.

S. Jesenovec

V soboto zbor slovenskih alpinistov

V domu Franca Rozmana v Martuljku bomo imeli v soboto, 9. novembra slovenski alpinisti svoj letni zbor. Nalog letošnjega zabora bo prav gotovo v pregledu doseganja dela in določitvi prihodnjih nalog naših alpinistov.

V letošnjem letu se slovenski alpinisti ponašajo z vrsto lepih uspehov — vzponi na Kavkaz, Hindukuš, Walkerjev steber v Grandes Jorasses, Ararat. Pozabiti pa ne gre tudi na preplezane smeri v naših planinah, zlasti velja to za Copov steber v Triglavski severni steni.

F. E.

Komemoracija v Železnikih

V počastitev dneva mrtvih je bila 31. oktobra ob 10. uri komemoracija pred spomenikom padlih v Železnikih. Udeležba je bila izredna, saj so za to poskrbeli v prvi vrsti domačini sami, poleg tega pa celotna osnovna šola ter predstavniki delovnih organizacij. Predsednik ZB Železniki tov. Smid Marjan je v svojem govoru lepo opisal narodnoosvobodilno borbo ter

lik padlih domačinov. Ostali program — petje in recitacije — pa so izvedli učenci osnovne šole v Železnikih. Nekdanji borci pa so položili vence pred spomenik, na pokopališče, kjer so pokopani padli borci, ter na spominsko obeležje Podzjavko v Železnikih. Najmlajši iz vrta pa so položili pred spomenik rože ter pričitali svečke. — A. Sedej

Končano tekmovanje najmlajših tabornikov

Zveza tabornikov Slovenije je letos med drugim žeela popestriti in povečati tudi delo z najmlajšimi člani medvedki in čebelicami.

Kot najprimernejša oblika dela z najmlajšimi so se pokazala tekmovanja, na katerih so ocenjevali pohode tabornikov, tekmovanje v taborniškem mnogoboru, o taborniškem znanju in veščinah in ne nazadnje tudi o redu in disciplini.

Okoli 600 mladih tabornikov in njihovih vodilj iz 18 enot, ki so se prijavili na tekmovanje, se je od januarja do konca septembra trudilo, da bi bil njihov program čim bolj uspešen in pester. Razveseljiva je bila izjava velike večine tekmajočih, da se ne borijo za nagrade, ampak za znanje.

Med osemnajstimi enotami iz vse Slovenije je bilo prav težko najti najboljšo. Posebna komisija, ki je stalno pregleovala dokumentacijo in

sodelovala s tekmajočimi pri njihovem delu, je nagrade podelila naslednjim enotam: prva nagrada: Zdravilni vrelci iz Rogaške Slatine, druga nagrada: Bičkova skala iz Ljubljane in tretja: Savski Premrl Vojko iz Divače.

Najboljše enote vsakokor zaslužijo vso pohvalo, prav tako pa tudi ostale enote tekmovalcev, ki bodo v naslednjem tekmovanju prav govorito še izboljšale svoje programe.

Zahvala

Ob prerani izgubi tragično preminulega dragega moža, skrbnega očeta, starega očeta, brata in tasta

Jožeta Pudgerja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Iskreno se tudi zahvaljujemo lovskim tovarišem za ganljive besede ob odprttem grobu in izkazano čast. Posebna zahvala velja tudi duhovščini v vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zaluboči: žena Pepca, hčerka Jožica z družino, sestra Marija in drugo sorodstvo

Naklo, Alžir, Brno, 31. 10. 1968

Za dan mrtvih je bila letos žalna svečanost tudi pred gasilskim domom v Stražišču. — Foto: F. Perdan

Uprava Zavarovalnice SAVA — Poslovna enota Kranj obvešča svoje zavarovance, da so bile izplačane naslednje požarne škode:

dne 28. 10. 1968 KURALT ANGELA,

Zg. Bitnje 84 — p. Žabnica
N. din 5.523,20.— za požar

dne 29. 10. 1968 RIBNIKAR FRANC,

Sred. vas 10 — p. Golnik
N. din 48.050,80.— za požar

Uprava zavarovalnice
„SAVA“, PE Kranj

Prodam

Prodam dobro ohranjen de-sni **STEDILNIK** in **POMI-VALNO MIZO**. Poizve se, Pševska c. 4, Kranj (samo po-poldan) 5225

Prodam delovnega **VOLA**. Novake 3, Gčnik 5299

Prodam skoraj nov **STROJ-ČEK** za pobiranje zank. Ska-za, Savska Loka 10, Kranj 5300

Prodam električni **KOM-PRESOR**, primeren za avto-čarje. Naslov v oglašnem od-delku. 5301

UGODNO PRODAMO samohodno žago

cirkularko v brezhibnem stanju

USLUGA, STRAZISCE

Prodam **SADJE** za namaka-nje. Vopovlje 2, Cerknje 5302

Prodam **SADNI MOŠT**. Po-izve se Okroglo 5, Naklo 5303

Prodam vprežni **PLUG OBRACALNIK** in **KROMPIR** cvetnik. Porenta, Breg ob Sa-vi 3, Kranj 5304

Prodam dve **POSTELJI**, **KOLO** in majhno **PEC**. Ceg-nar, Kidričeva 33, Škofja Loka 5305

Prodam večjo količino **KO-RENJA**. Olševec 32, Preddvor 5306

Prodam **ZAZIDLJIVO PAR-CEOLO** 1200 m² v središču Lesc pri Bledu. Ferjan, Lesce, Go-renska c. 64 5307

Prodam **TRAVNIK** na Kok-rici pri Kranju. Naslov v oglašnem oddelku 5308

Prodam **TELEVIZIJO** s sta-bilizatorjem in žensko **KO-LO**. Suha 3, Kranj 5309

Prodam krmilno **PESO**. Predosje 26, Kranj 5310

Prodam 500 kosov **OPEKE BH-4**. Lamovec Ivana, Zg. Bitnje 60, Žabnica 5311

Prodam suha bukovna in smrekova **DRVA**, stavbeni **LES** (že izdelan) in »PUN-TE«. Naslov v oglašnem od-delku 5312

Prodam prodam dobro ohranjen KAVČ. Oman, St. Roz-mana 9 (Zl. polje), Kranj 5313

Prodam prodam **TELEVI-ZOR RR**, brezhiben. Naslov v oglašnem oddelku 5314

Prodam 20 m³ suhih buko-vih **DRV**. Vprašati četrtek, petek popoldan, Kranj, Par-tizanska 6 5315

Prodam dva **PRASICA** po 60 kg težka. Sp. Brnik 4, Cer-klice 5316

Prodam **PUJSKE**. Krek Francka, Begunjska c. 5, Le-sce 5317

Prodam **PRAŠICA**, 140 kg težkega in 8 malih **PUJSKOV** do 25 kg. Mišače 11, Otoče — Podnart 5318

Prodam prodam malo tobi **PECICO** na trdo gorivo in ignis električni **STEDILNIK** na 4 plošče. Horjak, Stritarjeva 6, Kranj. Ogled vsak dan od 10. do 12. ure. 5319

Prodam prodam več ženskih **PLASCEV** za srednjo postavo. Naslov v oglašnem od-delku 5320

Prodam **ŽREBETA**, starega 8 mesecev, in **PRAŠICA**, težkega 80 kg. Nomenj 9, Bo-hinj 5321

Prodam mlado **KRAVO** bo-hinjko. Kokrica 11, Kranj 5322

Prodajamo droban krompir

za krmo v obratu v Bodovljah in na Visokem (pri Majerju) po 0.20 din za kg.

Kmetijska zadruga SLOGA, KRAJN

Prodam 300 kosov **OPEKE** za dimnike, okrog 10 m² MAR-MORJA za tlak in teraco PE-SEK. Poljšica 4, Podnart 5323

Prodam dva **PRASICA** po 80 kg težka. Milje 3, Šen-čur 5324

Prodam navadno **SLAMO-REZNICO**. Strahinj 17, Na-klo 5325

Kupim

Kupim manjšo lutzovo **PEC**. Naslov v oglašnem od-delku 5326

Motorna vozila

Nov **MOPED T-12**, prevožnih 1500 km, nujno prodam tudi na ček. Ponudbe pošljite, Maček Franc, Javorje 17, Poljane nad Škofjo Loko 5327

Prodam FIAT 750, letnik 1961. Naslov v oglašnem od-delku 5328

Prodam nov **MOPED T-12**. Pangeršica 6, Golnik 5329

Prodam FIAT 750, letnik 1964. Mikuš Marjan, Zasav-ska c. 53, Kranj — Orehek 5330

Prodam ali zamenjam **POL-TOVORNI AVTO IMV-kurir** za osebnega. Maček Andrej, Šenčur 78 5331

Prodam skoraj nov **MO-PED** veloseleks. Tatinec 10, Preddvor 5332

Stanovanja

Oddam skromno **SOBICO**. Naslov v oglašnem oddelku 5333

Dam nagrado 3000 N din kdor mi da enosobno ali dvo-sobno **STANOVANJE** v Kra-nju ali okolici. Ponudbe po-slati pod »nujno« 5334

Zamenjam novo enosobno **STANOVANJE** s centralno kurjavo v Kranju, vseljivo v novemburu, za dvosobno tudi lahko staro prav tako v Kra-nju. Informacije vsak dan od 6. do 10. ure na telefon 22-764 5335

Prodam štirisobno **STANO-VANJE** v Škofji Loki, Novi svet 3 z **GARAZO**. Možna vse-litev. Vsi ostali pogoji po dogovoru. Informacije dobiti pri Štrnšči Andreju, Kranj, Tekstilna 16 vsak dan, tel. 21-744 5336

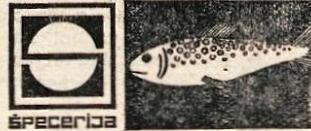
Zaposlitve

Iščem upokojenko za var-stvo 8 mesecev starega otroka. Tupalič 5, Preddvor 5337

Za Švico iščemo ŠIVILJE, lahko priučene, govorimo slovensko, nemško in italijansko. Pišite na naslov Liezen-feld — Mozuchelli, 6817 Maro-ggia Ticino, Švica 5338

Obvestila

Obveščam cenjene goste, da bo **GOSTILNA NA LABORAH** od 7. do 16. 11. 1968 zaprta. 5339

ŽIVE POSTRVI dobite vedno**v samo-postrežbi****ŠPECERIJA****LED****Prešernova**

76

BRALCI čestitajo

Čestitka za novo leto, ki vsebuje 15 besed in naj bi bila visoka 3 cm na kolono, pa bi stala samo 30 N din.

Naročite jih pri našem zastopniku ali pa osebno do 25. 12. 1968 na UPRAVI GLASA, KRAJN, TRG REVO-LUCIJE 1, OBCINSKA STAVBA, SOBA 110.

Kino**Kamnik DUPLICA**

6. novembra nemški film

SEDMA ŽRTEV

7. novembra nemški film

SEDMA ŽRTEV

Škofja Loka SORA

6. novembra amer. barv. CS film FANTASTICNO PO-TOVANJE ob 18. in 20. uri

7. novembra angl.—amer.

barv. CS film MODESTY

BLAISE ob 20. uri

8. novembra angl.—amer.

barv. CS film MODESTY

BLAISE ob 18. in 20. uri

Radovljica

6. novembra nemški barv. film VELIKA KAČA ob 18. in 20. uri

7. novembra amer. barv. film MACEK DETEKTIV ob 20. uri

8. novembra amer. barv. CS film PREGON BREZ MI-LOSTI ob 20. uri

Jesenice RADIO

6. novembra franc. barv. CS film NE RAZBURAJMO SE

7. novembra amer. barv.

film SAN FERNANDO

8. novembra amer. barv.

film ELDORADO

Jesenice PLAVŽ

6. novembra amer. barv. CS film SAN FERNANDO

7. novembra nemški barv.

CS film LETECI ČUDEŽ

8. novembra nemški barv.

CS film LETECI ČUDEŽ

Dovje-Mojsstrana

7. novembra angl. barv. CS film SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU

8. novembra nemški barv.

CS film LETECI ČUDEŽ

Kranjska gora

7. novembra franc. barv. CS film NE RAZBURAJMO SE

8. novembra franc. barv.

CS film PREGON BREZ MI-LOSTI ob 20. uri

POTROŠNIKI KRAJNA!

Obiščite novo prodajalno prehrambenega blaga v nebotičniku. Solidno vas bomo postregli s prehrambenim blagom v izvirnem pakiranju, kupili boste lahko vse vrste delikatesnega blaga, kruh, mleko ter express kavo.

Prodajalna je odprta dnevno od 7. do 19. ure, v ne-deljah pa od 8. do 11. ure.

Za nakup se priporoča Mercator prodajalna v Kranju.

Mercator

Jesenški odbojkarji uspešni

Jesenčani so v nedeljo odigrali zadnjo tekmo v okviru druge zvezne lige. Tokrat so izgubili z 1:3 proti ekipi Branik — Hoče. Poraz pa je bil neizbežen zaradi pristranskega sojenja dveh mariborskih sodnikov. Kljub temu pora-

zu pa so Jesenčani po prvem delu prvenstva zasedli tretje do četrti mesto in imajo samo dve točki manj kot vođič Fužinar. To je nedvomno lep uspeh zlasti še, ker prvič nastopajo v zvezni konkurenči.

V letosnji sezoni pa so bile uspešne tudi odbojkarice Jesenčane. Ob zaključku slovenskega prvenstva so zasedle tretje mesto. To je vsekakor lep dosežek za povsem pomajeno ekipo, ki bo z resnim delom že čez nekaj let lahko poseglj v sam vrh slovenske odbojke.

Poleg teh dveh ekip pa redno tekmuje v radovljiko-jesenčanski ligi še moška mladinska ekipa. Ta ekipa trenira pod vodstvom Mitje Bogataja in ima vse možnosti, da bo prihodnje leto na slovenskih turnirjih dosegla kakšen pomembnejši uspeh.

Z. Felc

Sport v kratkem

Nogomet — V nedeljskem kolu je kranjski Triglav spet doživel poraz. Tokrat ga je premagal železničar v Mariboru s 3:1 (1:0). V drugi republiški ligi pa so gorenjski predstavniki igrali takole: Kranj : Tabor 2:1 (1:0), Izola : LTH 1:0 (0:0), Sava : Kamnik 2:1 (0:0).

Rokomet — V nedeljo je bilo odigrano zadnje kolo v republiški ligi. Odlične rokometnice Partizana iz Selca so osvojile naslov jesenskega prvaka. Zaradi treh zaporednih zmag v zadnjih kolih pa so tudi Krančanke zavzele solidno sedmo mesto. V moški konkurenči pa je Tržič ob koncu jesenskega dela prvenstva pristal na petem mestu.

Kegljanje — Na državnem prvenstvu posameznikov, ki je bilo pred dnevi v Pulju, se je z Gorenjske najbolj uvrstil Krančan Jože Turk, ki je zasedel drugo mesto. Odličen je bil tudi Jesenčan Šlibar, ki je zasedel četrto mesto.

Sportne prireditve za 100-letnico železarne

Na Jesenicah se pripravlja na praznovanje železarne, ki bo prihodnje leto. V ta namen je tudi občinska zveza za telesno kulturo pripravila predlog za okvirni program športnih prireditv. S svojimi osnovnimi organizacijami bo prispevala svoj delež in tako omogočila dostojno in slavnostno počastitev tega visokega jubileja.

Zaradi težke finančne situacije v železarni, naj bi se organizirale množične in kvalitetne prireditve v okviru osnovne dejavnosti športnih organizacij. To pomeni, da se predvideva okvirni program, ki je že delno financiran od širše družbene skupnosti. Realizacija te zamisli ima prednost v tem, da angažira manj finančnih sredstev, razen tistega zneska, ki odpade na delno pokritje organizacijskih stroškov in za stimulacijo najbolj uspele športne prireditve in športnih delavcev.

Celotni program praznovanja je razdeljen na tri obdobja. V mesecu maju naj bi se v tednu mladosti organiziral množični telovadni na-

stop šolskih športnih društev in TVD Partizan. Ta prireditve bi bila hkrati tudi manifestacija množične telesne kulture v občini, organizirana s povorko od železarne do športnega parka.

Okoli 1. avgusta, ko se praznuje tudi občinski praznik, pa naj bi bila športna tekmovalja, ki jih organizirajo osnovne organizacije, ki se bavijo s tekmovanjem športom v naslednjih panogah: odbojka, košarka, nogomet, rokomet, namizni tenis, belanjanje, lahka atletika, kegljanje, judo in boks. Te prireditve bi bile enkratne ali v obliki turnirjev. V okvir prireditv se lahko predvideva medobratna tekmovalja v športni rekreaciji in športne igre slovenskih železar. S tem predlogom pa bi morala razmisli komisija za športno rekreacijo v Železarni, ker vpada v čas letnih dopustov. Zimske športne prireditve ne bi prišle v poštev v sezoni 1968/69 in naj bi v občinskem merilu manifestirale množičnost smučarskega športa. Solska športna društva bi

tekmovala v vseh disciplinah v neposredni bližini Jesenice. Spet naj bi bila povorka izpred železarne skozi Jesenice do kraja tekmovalja. Vrhunske zimske prireditve pa bi bile organizirane v okviru finančnih možnosti. Z. Felc

VSEBINSKO BOGATEJŠA

naj najde
mesto v
vsakem
SLOVENSKEM
DOMU

Jesenčank

Ljubljano 1:5. Ekipa Kranja se je uvrstila v četrtnik, vendar je izgubila z Mursko Soboto s 3:5. J. J.

Najboljši športnik Gorenjske 1968

Sportno leto 1968 se polagoma nagiba h koncu. Športniki so praktično absolvirali že vsa važnejša tekmovalja, med katerimi pa sta bili nedvomno najvažnejši: zimska olimpiada v Grenoblu in letna v Mexiku. Kot vsako leto boste tudi letos bralec izbrali najboljšega gorenjskega športnika. Ob dnevu republike pa bomo objavili izid, kdo je najboljši športnik Gorenjske v letu 1968. Vabimo vas, da nam s svojimi predlogi tudi letos že trinajstič zapored pomagate sestaviti deseterico najuspešnejših športnikov oziroma športnic in hkrati zmagovalca, ki mu bo naše uredništvo kot najboljšemu športniku Gorenjske v letosnjem letu izročilo prehodni pokal.

V naslednjih petih številkah Glasa bomo objavili glasovalni kupon, vi ga pa čimprej izpolnite in ga pošljite v uredništvo. Predlog deseterice najboljših športnikov Gorenjske bomo sprejemali do 24. novembra letos.

Letos torej že trinajstič izbiramo najboljšega športnika Gorenjske. Za ilustracijo navajamo še dosedanje zmagovalce:

Leta	
1956	Barbara Koncilja (PK Triglav)
1957	Vlado Brinovec (PK Triglav)
1958	Janez Kočmür (PK Triglav)
1959	Vlado Brinovec (PK Triglav)
1960	Janez Kočmür (PK Triglav)
1961	Marjan Pečar (SD Mojstrana)
1962	Janez Teran (NTK Triglav)
1963	Peter Lakota (SD Jesenice)
1964	Peter Lakota (SD Jesenice)
1965	Ludvik Zaje (SD Jesenice)
1966	Albin Fele (HK Jesenice)
1967	Lidija Švarc (PK Triglav)
1968	?

Kdo bo torej najboljši letos? Vi, bralec, boste izbrali upajmo najboljšega, res tistega, ki resnično zaslubi najvišji naslov.

29 ekip na startu

Za letošnje tekmovalje v občinski namiznoteniški ligi se je prijavilo kar 29 ekip, kar nedvomno predstavlja svojevrsten rekord. Ekipte bodo tekmovali v petih različnih skupinah. Naslov prvaka brani ekipa Partizana iz Duplja, ki je tudi letos poleg Nakla eden izmed glavnih kandidatov za prvo mesto. Največ ekip (po tri) so prijavila naslednja društva: Triglav, Voglje in Žabnica.

P. D.

Namizni tenis Samo štiri ekipe in 16 igralcev

Na letošnjem sindikalnem prvenstvu Kranja v namiznem tenisu so nastopile samo štiri ekipe in 16 igralcev. V ekipni konkurenči je zmagala Iskra pred Savo, tretji je bil Projekt in četrte Cerklje. V posamični konkurenči je bil najboljši Novak (Sava), drugo mesto je zasedel Trček (Iskra) in tretje Antolič (Iskra).

P. D.

Rokomet Najboljša Preddvor in osnovna šola Lucijan Seljak

Preteklo soboto so začeli jesenski del prvenstva tudi pionirji in pionirke v občinski rokometni ligi. Našloš jesenskega prvaka je pri pionirih osvojila ekipa osnovne šole Preddvor, pri pionirkah pa ekipa osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča.

Rezultati zadnjega kola pionirji: OS France Prešeren : OS Predosle 16:6, OS Simon Jenko : OS Preddvor 10:19, OS Lucijan Seljak : OS Senčur 16:10; pionirke: OS France Prešeren : OS Preddvor 7:6.

D. Humer

Na državnem prvenstvu posameznikov, ki je bilo pred dnevi v Pulju, se je z Gorenjske najbolj uvrstil Krančan Jože Turk, ki je zasedel drugo mesto. Odličen je bil tudi Jesenčan Šlibar, ki je zasedel četrto mesto.

V petek občni zbor SK Triglav Državni prvaki - a brez sredstev

V dvorani skupščine občine Kranj bo v petek, 8. novembra, ob 18.30 redni letni občni zbor kranjskih smučarjev, ki so združeni v SK Triglav. Minula sezona je bila kljub težkim delovnim pogojem zelo uspešna. Po točkovnem ocenjevanju smučarske zvezde Jugoslavije po posameznih panogah so osvojili naslov ekipe državnega prvaka skakalci in tekači, medtem ko so alpinci zavzeli nekoliko slabše mesto. Ta velik uspeh pa je nedvomno rezultat izrednega prizadevanja tekmovalcev in trenerjev, ki praktično vadijo skozi vse leto. To je nedvomno največji uspeh pod obstoja smučarskega kluba Triglav.

Ko bodo kranjski smučarji na petkovki konferenci po eni strani ugotavljali lep napredok v kakovosti, kakršnega ni dosegel v letu 1968 noben klub v SD Triglav, pa leži pred tem smučarskim kolektivom veliko vprašanje, kako naprej, ker so že nekaj časa brez sredstev in z negotovostjo pričakujejo nove sezone. Smučarski šport v Kranju kljub sklepui skupščine občine Kranj še vedno ni prioriteten šport in bo nujno treba še letos rešiti to vprašanje, zlasti glede enakopravnosti v primerjavi z drugima dvema prioritetnima panogama.

J. Javornik

Redni pregled gum

Prihodnji teden se bo na Gorenjskem začela akcija pregledovanja gum na vozilih, ki vozijo v javnem prometu kakor tudi na vseh pri-

vačnih vozilih. Težji vozni pogoji, ki nastopajo z jesenjo in zimo, zahtevajo ne samo od voznika večjo previdnost, pač pa tudi, da je vozilo sa-

Kaj se je zgodilo z Avstrijcema?

Če se bo vreme izboljšalo, bodo naši gorski reševalci v nedeljo nadaljevali z iskanjem zakoncev Stix. Tako so se dogovorili reševalci, potem ko je trdnevno neuspešno iskanje prekinilo slabo vreme. Iz megle je začelo pršiti in vidljivost se je zelo zmanjšala. V nedeljo bodo preiskali področja, ki jih še niso, razen tega pa namejavajo še enkrat pregledati teren, tudi tam, kjer so že iskali.

Za sedaj lahko le ugibamo, kaj se je zgodilo z zakoncem Stix. Ali gre za nesrečo, samomor ali kaj druga? Slabo oblečena in s skromno malico najbrž nista nameravala daleč. Nista bila planinca in nihče ne ve, koliko sta poznala gore.

Njun rdeči avtomobil je že nekaj dni stal pred Aljaževim domom v Vratih, ko so se domislili, da se jima je kaj zgodilo. Prišlo je tudi poročilo avstrijske policije z Dunaja, da oba zakonca pogrešajo. Robert Stix je elektro inženir, star 45 let, njegova žena Elfriede pa je starca 39 let in ni zaposlena. Imata dva otroka v starosti 14 in 15 let. Avstrijska policija je tudi sporočila, da je bila Elfrieda Stix pred kratkim operirana in ni bila sposobna kakih večjih vzponov v gorah.

Kuharica iz Aljaževega doma se ju spominja, ker sta prišla k njej v kuhinjo po malico. Dejala sta, da sta namenjena v triglavsko pogorje. Vzela sta dve suhi klobasi, nekaj zaseke in kruh. Kuharica Oblak Milka se spominja, da je bila žena precej lažje oblečena kot njen mož in da je bila videti precej nervozna. Spominja se še, da je žena, potem ko sta se že odpravila, pritekla nazaj do avtomobila in vzela rokavice. Nato sta odšla in se nista več vrnila. Tiste dni okoli dvajsetega je bila lepo vreme. V Aljaževem domu je bilo okoli trideset turistov, večinoma mladih. Nihče od njih, vsaj za sedaj še ni povedal karkoli o tem, da bi videl izginula Avstrija.

Vse dosedanje iskanje je bilo zaman. Okoli štirideset naših in avstrijskih reševalcev je v petek, soboto in nedeljo pregledalo stene nad dolino Vrat, dolino Krme, Velo polje, Komno ter Dolino sedmerih triglavskih jezer. Nadalje so pregledali Vršič, Prisojnik in Razor, Krnice in Kriško steno, Kriške pode, Rušje in drugod. Pregledali so tudi dolino Trente. Iskanje je bilo brez uspeha.

Malo je možnosti, da sta zakonca Stix še živa. V slabosti opremi nista mogla iti v slabem vremenu posebno daleč. Daleč po vsej verjetnosti tudi nista nameravala. Malica, ki sta jo vzela v dom, bi zadostovala mogoče za en dan. Vse planinske koče so zdaj že zaprte, le dom na Kredarici je še odprt, vendar se tja nista zatekla. Da nista nameravala daleč, kaže tudi to, da sta v avtomobilu pustila vse dokumente, denar in oblačila.

Gorski reševalci — okoli trideset do štirideset se jih bo v nedeljo spet napotilo v triglavsko pogorje — bodo še enkrat poskušali razjasniti nenavadno izginote nesrečnega para.

L. M.

mo pripravljeno na slabšo cesto. Številni vozniki pa radi pozabljujo, kar se je pokazalo že v vseh dosedanjih akcijah, prav na gume. Vozijo z gladkimi gumami, ki lahko na mokrih cestah povzročijo nesrečo. Gume morajo imeti dober profil — kot temu pravimo — ali pa jih moramo jeneti zamenjati z zimskimi.

V akciji, ki se bo začela drugi teden in bo trajala dlje časa, bodo delave milice izločali iz prometa vsa vozila, ki ne bodo imela primernih gum. Temu bodo seveda sledili še drugi ukrepi.

Avtobuse in druga vozila javnega prometa bodo pregledovali na avtobusnih postajah in postajališčih, posebna ekipa pa tudi v garažah in avtoparkih. Osebna vozila pa bodo seveda ustavljali kar na cestah. V tej akciji bodo pregledali vsa javna transportna vozila na Gorenjskem, osebna vozila pa toliko, kolikor jih bodo zajeli v posameznih naključnih poskusih.

Obenem pa bodo v tej akciji pregledovali tudi svetlobna telesa na vozilih. Z daljšo nočjo, pojavljanjem megle in podobnimi znaki jeseni, imajo svetlobna telesa v tem času seveda pomembno vlogo v javnem prometu.

Opozorilo voznikom

Jesen je brez dvoma letini čas, ki zahteva od voznikov veliko večjo pazljivost na cesti. Vse od pomladj sem so bili vozniki motornih vozil navajeni na hitrejšo vožnjo kot pa bi bila z nastopom jeseni priporočljiva. Na cesti se namreč pojavijo ovire, ki jih poleti na cestah ni. Pri tem je mišljena poledica ali kak drug pojav, značilen za ta lejni čas. Za voznike je lokalni pojav poledice ali zasnene ceste bolj nevaren kot pa, če je ta pojav splošen.

Vlomne tatvine

Med 20. in 30. oktobrom je neznanec vlomil v vikend hišico dr. Marje Boršnikove na Drulovki. Vlomilec je prišel v notranjost hiše tako, da je na malem oknu prežagal železne križe. Skupna vrednost ukradenih predmetov znaša okoli 800 N din.

V petek, 1. novembra, je neznanec vlomil v montažno hišo last Staneta Jereba iz Hlebe pri Begunjah. Vlomilec je izkoristil odsotnost družine, ki je bila na grobovih svojcev v Žireh in starem gradu. Vlomilec je razrezal steklo na oknu in tako prišel v hišo. V spalnici je našel 8000 N din in si jih prilastil.

vig

V okviru turističnega društva Kamniška Bistrica že nekaj časa deluje folklorna skupina.

Clani te folklorne skupine so znani v vsej kamniški občini. Vsak let sodelujejo na tradicionalnem dnevu narodne noše v Kamniški in na pastirskem prazniku na Veliki planini.

Kjer koli so bistrški folkloristi nastopali, so bili največ zanimanja deležni njihovi

glasbeniki v starih pastirskih oblekah, pa tudi sami člani folklorne skupine redno nastopajo v gorenjskih nošah. V svojem programu imajo vse gorenjske plese pa tudi koroške. Sedaj pripravljajo oziroma bodo v svoj program vključili tudi stare plese izpod Kamniških planin, ki so jih v kamniških okolicih plesali pred okoli 80 leti.

vig

Nesreča zadnjih dni

V sredo, 30. oktobra, se je zgodil zjutraj na cesti drugega reda v Lahovčah zaletel v vprego brez luči mopedist Anton Zorman. Pri trčenju se je Zorman hudo ranil.

Na cesti prvega reda med Naklom in Bistrojem je v sredo, 30. oktobra popoldne ne nadoma skočila na cesto srna in se zaletela v osebni avtomobil, ki ga je vozila Kata-Rina Mihajlovič z Jesenice. Voznica se je prestrašila, močno zavrla, tako da se je avtomobil prevrnil. Pri tem sta se voznica in soprog huje ranila in so ju odpeljali v jeseniško bolnišnico. Na avtomobilu je za 10.000 N din škode.

V četrtek zvečer se je pri vasi Milje prevrnil na njivo osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Zagari iz Kranja. Nesreča se je prijetila zaradi prevelike hitrosti in vijenostni voznika, ki je v ovinku izgubil oblast nad vozilom. V nesreči se ni nihče ranil, škode na avtomobilu pa je za 15.000 N din.

V četrtek zvečer sta na cesti Ste Marie aux Mines v Tržiču v levem nepreglednem ovinku trčila motorist Ludvik Štamberg in mopedist Anton Lupša. Nesreča se je prijetila, ker je mopedist vozil prehitro in v ovinku tudi po lev strani ceste. Pri trčenju je bil Anton Lupša huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Na Titovi cesti pri Gimnaziji na Jesenicah je v četrtek zvečer osebni avtomobil, ki ga je vozil ing. Franc Gaser, zadev Bena Mencingerja, ki je ne nadoma stekel čes prehod za pešce. V nesreči je bil pešec huje ranjen.

V soboto ob eni uri zjutraj je na cesti drugega reda v vasi Studeno zaneslo pod cesto osebni avtomobil, ki ga je vozil Jože Bogataj iz Češnjice. Nesreča se je prijetila, ko je vozilo zaradi prevelike hitrosti v ovinku zaneslo s ceste in se prevrnilo. Voznika so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 2500 N din.

V soboto, 2. novembra, ob enajstih dopoldne se je prijetila prometna nesreča na Trgu revolucije v Kranju. Avtobus, ki ga je vozil Stane Tavčar, je že vozil na avtobusno postajo, ko je ne nadoma stopil na prehod za pešce devetnajstletni Jože Stopfer. Avtobus je fantu zapeljal čez nogo in mu jo hudo ranil.

Istega dne popoldne je pri gostilni Marinšek v Naklem Grahem Anton z motornim kolesom zbil Stanka Tomazina, roj. 1917, s Police, ki je 37 metrov pred prehodom za pešce šel čez cesto. Pri padcu je bil Tomazin huje ranjen, motorist pa laže.

Okoli osme ure zvečer se je v soboto na cesti tretjega reda v vasi Gaberk pri Škofji Luki prevrnil osebni avtomobil, ki ga je vozil Peter Poschl iz Ljubljane. Nesreča se je prijetila, ko je vozilo v ostrem ovinku zaradi neprimerne hi-

trosti zaneslo s ceste, tako da se je prevrnil po bregu okoli 8 metrov globoko. Pri tem se je voznik hudo ranil, ranjena pa sta bila tudi njegova žena Tatjana in njen pedletni otrok. Vse tri so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V nedeljo popoldne sta na cesti tretjega reda Radovljica — Nova vas zbrila osebni avtomobil, ki ga je vozil Boško Pavič, in pa voznik motornega kolesa Ramo Dizdarevič. Nesreča se je prijetila, ko je avtomobil zaprl pot motoristu. Pri padcu se je sopotnik na motornem kolesu huje ranil, medtem ko je bil voznik laže. Škode na vozilih je za okoli 8000 N din.

Na železniškem prelazu v Godešču se je v nedeljo okoli dvajsete ure prevrnil osebni avtomobil, ki ga je vozil Janez Hojs iz Ljubljane brez voznika dovoljenja. Nesreča se je prijetila, ko je avtomobil zaradi prevelike hitrosti zavozil ob betonski drogi prek železniških tirov in se tam prevrnil. Pri tem je bil sopotnik v avtomobilu Jernej Benedičič huje ranjen. Škode na avtomobilu je za okoli 5000 N din.

L. M.

V zadnjih številkih našega časnika smo pisali, da je posestnik iz Zgornjega Bitnja na njegovi njivi zrasla nenevano velika krmilna buča. Kaže, da tod tovrstne zanimivosti niso redke. Naš fotoreporter je namreč minuli teden prav tako v Zgornjem Bitnju pri posestniku Valentinu Križaju slikal šest in pol kilograma težko krmilno repo. — Foto: F. Perdan